Dosarul:nr. 2r-3080/24 Judecător: Valeriu Arhip
2-19061773-02-2r-05122024

**D E C I Z I E**

30 decembrie 2024

mun.Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chişinău

având în componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton

Judecătorii Olga Cojocaru și Dorin Dulghieru

examinând fără participarea părților, recursul declarat de S.R.L „Sadova-Vin", în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L "Sadova-Vin" privind redactarea hotărârii integrale pronunțată pe cauza civilă la cererea depusă de către S.R.L "Ever Vin" privind constatarea dreptului de proprietate prin uzucapiune asupra construcțiilor, împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 22 iulie 2024, prin care cererea a fost restituită,

**c o n s t a t ă:**

La Judecătoria Strășeni, sediul Călărași , în procedura judecătorului Arhip Valeriu se află în examinare cauza civilă intentată la cererea S.R.L „Ever Vin" către Serviciul Fiscal de Stat privind constatarea dreptului de proprietate prin uzucapiune asupra construcțiilor.

În cadrul ședinței de judecată d***in 19.04.2024 S.R.L "Sadova Vin", prin intermediul avocatului Victor Palancica, a depus cerere de chemare în judecată,*** formulând obiecții proprii asupra obiectului litigiului, solicitând revendicarea din posesie nelegitimă a S.R.L "Ever-Vin" cota parte din Fabrica de vin Horodiște, în valoare de 346 840 lei ce aparține cu drept de proprietate S.R.L „Sadova Vin" și obligarea S.R.L „Ever-Vin" de a transmite proprietarului S.R.L „Sadova Vin" cota parte din Fabrica de vin Horodiște, în valoare de 346 840 lei.

***Prin încheierea din 19.04.2024, instanța nu a dat curs cererii***, acordând S.R.L "Sadova Vin", termen de decădere până la 17 mai 2024, de înlăturare a neajunsurilor, respectiv indicarea calității sale procesuale din numele căruia se înaintează pretențiile, precum și dovada de achitare a taxei de timbru și a taxei de stat.

La data de 16.05.2024 S.R.L "Sadova-Vin" a depus în SEDP a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași Bonul de plată a taxei de stat în cuantum de 10705,20 lei.

Examinarea cauzei în ședința de judecată din 03 iunie 2024, ora 11:30 a fost amânată, deoarece reprezentantul reclamantului, avocatul Viorica Pascal a selectat amânarea examinării cauzei, următoarea ședință fiind stabilită pentru 22.07.2024.

În ședință de judecată din 22.07.2024, examinând înlăturarea de către S.R.L „Sadova-Vin” a neajunsurilor indicate prin încheierea instanței din 19.04.2024, instanța constată că pretinsul reclamant nu s-a conformat integral cerințelor indicate.

***Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 22 iulie 2024,*** s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L „Sadova-Vin” în temeiul art.171 alin.(1) CPC.

***La 26 noiembrie 2024, S.R.L „Sadova-Vin” a declarat recurs*** împotriva încheierii primei instanțe din 22 iulie 2024, solicitând casarea acesteia cu trimiterea cauzei pentru examinare în instanța de fond.

În motivarea recursului a invocat că nu este de acord cu încheierea primei instanțe deoarece o consideră ca ilegală și neîntemeiată, fiindcă instanța de fond eronat a restituit cererea de chemare în judecată din motivul neprezentării a taxei în volum deplin, deoarece la data de 16.05.2024 S.R.L. ”Sadova-Vin”, prin intermediul cancelariei a depus bonul de plată a taxei de stat în cuantum de **10 705,20 lei,** din raționamentul că anterior a fost prezentat bonul de 250 lei + 10 705,20 lei = cu **10955, 20 lei** exact suma care constituia suma taxei de stat de +3% din suma de 346 840 lei.

Da, într-adevăr la data de 03.06.2024 a solicitat contramandarea ședinței de la ora 11:30 pe motiv că reprezentantul reclamantului era implicat în acțiuni de urmărire penală cu persoană reținută ce nu puteau fi contramandate, iar la data de 22.07.20024, instanța ilegal a emis încheierea contestată.

Di motivarea încheierii menționate se constată că instanța a făcut abstracție de încheierea emisă la data de 19.04.2024 și își motivează soluția pe careva neajunsuri deja înlăturate, deoarece reclamantul a achitat integral taxat de stat, iar prin încheierea din 22.07.2024 de restituire a acțiunii instanța i-a încălcat dreptul fundamental de acces la justiție garantat de art.20 din Constituție și art.6 din CEDO, motiv pentru care încheierea primei instanțe are un efect negativ asupra drepturi și este ilegală în fond, fapt pentru care urmează a fi casată și remisă cauza la rejudecare în instanța de fond.

În conformitate cu art.426 alin.(3) CPC, Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

Analizând argumentele invocate în cererea de recurs, în cumul cu materialele cauzei, Colegiul Civil consideră recursul pasibilă admiterea acestuia cu casarea încheierii contestate, pe motivul încălcării normelor de drept procedural, cu restituirea cauzei la etapa de primire a cererii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 lit.b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind cauza spre rejudecare.

Potrivit dispozițiilor art.432 alin.(1) și (2) CPC părțile şi alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Conform prevederilor art.27 alin.(1) CPC, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

În conformitate cu art.32 alin.(1) CPC, nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecătorii în a căror competență cauza respectivă este dată prin lege, cu excepția cazurilor expres stabilite de prezentul cod.

În conformitate cu art.171 al.(1) CPC, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 și 167 alin.1) lit. a), b) , c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform prevederilor dispozițiilor art.166 alin.(2) CPC în cererea de chemare în judecată se indică: a) instanța căreia îi este adresată;

b) numele sau denumirea reclamantului, domiciliul ori sediul lui, numărul de identificare de stat (IDNO) - pentru persoane juridice şi întreprinzători individuali şi numărul de identificare personal (IDNP) - pentru persoane fizice; dacă reclamantul este o persoană juridică, datele bancare, numele reprezentantului şi adresa lui, în cazul în care cererea se depune de reprezentant; dacă reclamantul locuiește în străinătate, adresa din Republica Moldova unde urmează a i se face comunicările despre proces;

b1) numărul de telefon şi alte date de contact ale reclamantului persoană fizică; numărul de telefon, adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor şi alte date de contact ale reclamantului persoană juridică;

c) numele sau denumirea pârâtului, domiciliul ori sediul lui;

c1) numărul de telefon, numărul de fax, poşta electronică sau alte date de contact ale pârâtului, în cazul în care reclamantul dispune de aceste date;

c2) numele, prenumele, adresa, numărul de telefon, adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor şi alte date de contact ale reprezentantului reclamantului;

d) esența încălcării sau a pericolului de încălcare a drepturilor, libertăților sau intereselor legitime ale reclamantului, pretențiile lui;

e) circumstanțele de fapt şi de drept pe care reclamantul îşi întemeiază pretențiile şi toate probele de care acesta dispune în momentul depunerii cererii;

e1) lista probelor anexate;

e2) lista probelor reclamate;

e3) cererile de reclamare a probelor, efectuare a expertizei, numire/recuzare a expertului, alte cereri formulate;

f) pretențiile reclamantului către pârât;

g) valoarea acțiunii, dacă aceasta poate fi evaluată;

h) date despre respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară dacă pentru un astfel de litigiu îndeplinirea procedurii este prevăzută de lege sau de contractul părților;

i) documentele anexate la cerere.

Potrivit dispozițiilor art.167 alin.(1) CPC la cererea de chemare în judecată se anexează:

a)copiile de pe cererea de chemare în judecată şi de pe înscrisuri, certificate în modul stabilit, într-un număr egal cu numărul de pârați şi de intervenienți, dacă ei nu dispun de aceste acte, plus un rând de copii pentru instanță și dacă înscrisurile sânt făcute într-o limbă străină, instanța poate dispune prezentarea traducerii lor în modul stabilit de lege;

a)1 copia de pe actul de identitate al reclamantului persoană fizică,

***b) dovada de plată a taxei de stat şi/sau a taxei de timbru***

c) documentele care certifică circumstanțele pe care reclamantul îşi întemeiază pretențiile şi copiile de pe aceste documente pentru pârați şi intervenienți, dacă aceştia nu dispun de ele;

d) documentele care confirmă respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului, dacă respectarea acestei proceduri este prevăzută de lege sau de contractul părților;

e) documentul ce legalizează împuternicirile reprezentantului.

Alin.(2) indică că la cererea de chemare în judecată, reclamantul poate anexa şi alte documente şi demersuri.

Potrivit aliniatului (3), al aceluiași articol, cererile indicate la lit.f)-i) se depun odată cu cererea de chemare, fie în cadrul pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare.

Conform art.171 alin.(2) CPC dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

În temeiul art.9 alin.(1) și (2) CPC, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfășurarea procesului, ale cărui limite şi al cărui conținut sânt stabilite de prezentul cod şi de alte legi.

În conformitate cu art.83 alin.(2) Cod de procedură civilă, în acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul şi valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

În conformitate cu art. 84 alin. (1)- (4) CPC, taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanță, cât și în căile de atac, în temeiul legii. Taxa de timbru se achită în contul instanțelor de judecată și se gestionează în conformitate cu art.43 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014. Cuantumul taxei de timbru este determinat în mărime fixă conform Legii taxei de stat nr.213/2023. Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eșalonare, cu excepțiile prevăzute de Legea taxei de stat nr.213/2023. Suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie și nici nu se compensează din contul părții care a pierdut procesul.

Potrivit art. 2 alin.(1)- (4) din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023, *taxa de timbru* este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, de la persoanele fizice şi juridice

pentru intentarea unui proces judiciar civil, de contencios administrativ, precum și pentru fiecare contestație împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenționale atât în primă instanță, cât și în căile de atac. Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eșalonare, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. Suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie şi nici nu se compensează din contul părții care a pierdut procesul. Prin derogare de la alin.(1), nu se percepe taxă de timbru de la autoritățile şi instituțiile publice în acțiunile care au ca obiect încasarea unor sume de bani la bugetul de stat. Taxa de timbru constituie 200 de lei.

Potrivit Anexei nr.1 la Legea taxei de stat: Dacă valoarea acțiunii este de 50001–1500000 se achită taxa de stat în mărime de lei 2050 lei + 3% din valoarea acțiunii care depășește 50001 lei.

La caz, în cadrul ședinței de judecată din 19.04.2024 S.R.L ”Sadova Vin”, prin intermediul avocatului Victor Palancica, a depus cerere de chemare în judecată, formulând obiecții proprii asupra obiectului litigiului, solicitând revendicarea din posesie nelegitimă a S.R.L ,,Ever-Vin” cota parte din Fabrica de vin Horodiște, în valoare de 346 840 lei, ce aparține cu drept de proprietate S.R.L ,,Sadova Vin” și obligarea S.R.L ,,Ever-Vin” de a transmite proprietarului S.R.L ,,Sadova Vin” cota parte din Fabrica de vin Horodiște, în valoare de 346 840 lei (f.d.3)

***Prin încheierea din 19.04.2024, instanța nu a dat curs cererii***, acordând S.R.L ,,Sadova Vin”, termen de decădere până la 17 mai 2024, de înlăturare a neajunsurilor, respectiv indicarea calității sale procesuale din numele căruia se înaintează pretențiile, precum și dovada de achitare a taxei de timbru și a taxei de stat.

La data de 16.05.2024 S.R.L ,,Sadova-Vin” a depus în SEDP a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași Bonul de plată a taxei de stat în cuantum de 10705,20 lei.

Examinarea cauzei în ședința de judecată din 03 iunie 2024, ora 11:30 a fost amânată, deoarece reprezentantul reclamantului, avocatul Viorica Pascal a solicitat amânarea examinării cauzei, următoarea ședință fiind stabilită pentru 22.07.2024.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 22 iulie 2024, s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L „Sadova-Vin” în temeiul art.171 alin.(1) CPC.

Pentru a decide astfel, instanța de fond a conchis că reieșind din valoarea acțiunii de 346 840 lei presupusul reclamantul, la capitolul plata taxei de stat, în loc de suma de 10 955,20 lei, a achitat suma de 10705,20 lei. Astfel taxa de stat nu a fost achitată în cuantum deplin, totodată reclamantul nu a prezentat dovada de plată și a taxei de timbru în sumă de 200 lei.

Raportând exigențele Legii la circumstanțele de fapt, Colegiul constată în speță că actul judecătoresc contestat a fost emis cu încălcarea normelor procedurale, ce reprezintă aplicarea eronata a prevederilor legale, or, la data de 19 aprilie 2024 reclamantul S.R.L „Sadova-Vin” a prezentat instanței de judecată împreună cu acțiunea depusă la 19.04.20204 și ordinul de plată a taxei de timbru în sumă de 200 lei şi a taxei de stat în sumă de 250 lei (f.d.31)

Subsecvent, la data de 16 mai 2024 S.R.L „Sadova-Vin” prin intermediul cancelariei instanței de judecată depune bonul de plată a taxei de stat în cuantum de ***10 705, 20 lei*** (f.d.32), din raționamentul că anterior a fost prezentat bonul de 250 lei+10 705,20 = ***10 955,20 lei*** exact suma care constituie suma taxei de stat + 3% din suma de 346 840 lei.

Prin urmare, concluzia primei instanțe de restituire a cererii de chemare în judecată pe motiv că reclamantul nu a înlăturat neajunsurile din cererea de chemare în judecată, este nejustificată.

Astfel, Colegiul Civil califică restituirea acțiunii reclamantului pe motivele art.171 alin.(2) CPC drept aplicare eronată a normelor de drept procedural, circumstanță care, în conformitate cu prevederile art.423 alin.(1) CPC coroborat cu prevederile art.432 CPC constituie temei de casare a actului emis ulterior admiterii acestei încălcări, în speță, încheiere din 22 iulie 2024 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași.

Instanța reține în acest sens că respectarea principiului preeminenței dreptului constituie una din exigențele unui proces echitabil în sensul art.6 par.(1) din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale (Roşca c. Moldovei, nr.6267/02 din 22.03.2005, par.24, f.d.28).

Inserat în preambulul Convenției Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în același timp atât un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a Convenției în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.

Conform dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curţii Constituționale, (hotărârea Curţii Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție şi Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.

Colegiul reiterează că potrivit principiului preeminenței dreptului, condiție sine qua non a unui proces echitabil în sensul art.6 al Convenție, pricinile civile se soluționează în temeiul Legii, potrivit regulilor stabilite la art.12 CPC. Or, admiterea de către instanță a altor principii de soluționare a pricinilor civile decât cele stabilite de Lege este contrară exigențelor de echitate a procesului, având drept consecință încălcarea drepturilor participanților la proces, art.art.9, 20, 22, 26 CPC.

În aceiași ordine de idei, instanța de recurs consideră întemeiate argumentele cererii de recurs, cu referire la faptul că prevederile normelor de drept procedural au fost interpretate eronat de prima instanță, or, precum a fost stabilit, prima instanță a emis încheierea de restituire a acțiunii în condițiile în care reclamantul a achitat integral taxa de stat din încheierea din 19.04.2024 de nu a da curs cererii de chemare în judecată.

De asemenea, instanța de recurs consideră argumentele cererii de recurs cu privire la netemeinicia încheierii contestate întemeiate și care urmează a fi luate în considerație, or, în opinia Colegiului civil, argumentele respective vizează circumstanțe ce țin de interpretarea eronată a normelor de drept procedural, la fel și instanța în speța dată examinează în exclusivitate legalitatea încheierii contestate prin aplicarea normelor de drept material, fără a se intra în fondul cauzei.

Astfel, Colegiul Civil conchide că lipsesc temeiurile ce ar justifica menținerea încheierilor emise de instanța de fond, fiind acte judecătorești defectuoase.

Prin prisma acestor raționamente, ținând cont de faptul că, cererea de recurs este întemeiată, iar erorile comise de către instanța de fond nu pot fi corectate de către instanța de

recurs, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de S.R.L „Sadova-Vin”, de a casa încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 22 iulie 2024, cu remiterea cauzei la etapa de primire a cererii de chemare în judecată în aceeași instanța de judecată, în același complet de judecată.

În conformitate cu art.427 lit.b) CPC, Colegiul Civil

**d e c i d e:**

Se admite recursul declarat de S.R.L „Sadova-Vin”.

Se casează încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 22 iulie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L „Ever Vin” către Serviciul Fiscal de Stat privind constatarea dreptului de proprietate prin uzucapiune asupra construcțiilor, cu remiterea cauzei la etapa de primire a cererii în aceeași instanța de judecată, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii Olga Cojocaru

Dorin Dulghieru